

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jitky Denemarkové a soudkyň Mgr. Andrey Grycové a Mgr. Patricie Adamičkové ve věci

žalobkyně: **R. B.**, narozená dne xxx
bytem xxx xxx, xxx xxx
zastoupená advokátem JUDr. Rostislavem Puklem
sídlem Karlova 252, 698 01 Veselí nad Moravou

proti
žalované: **MONTY INVEST s.r.o.**, IČO 08386234
sídlem Zbraslavská 12/11, 159 00 Praha 5 - Malá Chuchle
zastoupená advokátem Mgr., Mag.iur. Janem Toscherem
sídlem Jiráskova 3960/32, 586 01 Jihlava

o zaplacení částky 152 639 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 19. července 2024, č. j. 24 C 237/2023-276, a proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 19. srpna 2024, č. j. 24 C 237/2023-281,

takto:

- I. Odvolací řízení o odvolání žalované proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 19. 8. 2024, č. j. 24 C 237/2023-281, **se zastavuje**.
- II. Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje** ve výrocích I, II, III a ve výroku IV ve správném znění: „*Žalovaná je povinna zaplatit náhradu nákladů řízení České republice na účet Obvodního soudu pro Prahu 5 ve výši, která bude určena v samostatném usnesení, a to do 3 dnů od právní moci takového usnesení.*“

Shodu s prvopisem potvrzuje J. H.

(K.ř. č. 1 – rozsudek)

- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit České republice na účet Obvodního soudu pro Prahu 5 náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 30 453,47 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Soud I. stupně rozsudkem ze dne 19. 7. 2024, č. j. 24 C 237/2023-276, uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni částku 152 639 Kč s úroky z prodlení z této částky ve výši 15 % ročně od 3. 5. 2023 do zaplacení, a to do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I), uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 31 114 Kč k rukám právního zástupce žalobkyně, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku (výrok II), uložil žalované povinnost zaplatit České republice na účet Obvodního soudu pro Prahu 5 soudní poplatek za žalobu ve výši 3 816 Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku (výrok III) a uložil žalované povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení České republice na účet Obvodního soudu pro Prahu 3 ve výši, jak bude určena v samostatném usnesení, a to do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení (výrok IV). Usnesením ze dne 19. 8. 2024, č. j. 24 C 237/2023-281, soud I. stupně určil ustanovenému advokátovi žalobkyně JUDr. Rostislavu Puklovi, sídlem Karlova 252, 698 01 Veselí nad Moravou, odměnu za zastupování žalobkyně ve výši 68 886 Kč, která mu bude vyplacena po právní moci tohoto usnesení prostřednictvím účtárny Obvodního soudu pro Prahu 5.
2. Soud I. stupně takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala zaplacení částky 152 639 Kč s příslušenstvím z titulu bezdůvodného obohacení. Mezi účastníky byla dne 18. 2. 2022 uzavřena smlouva o úvěru, na jejímž základě byl žalobkyni poskytnut úvěr ve výši 230 000 Kč (dále jen „Smlouva“), přičemž žalobkyně při sjednávání Smlouvy vystupovala jako spotřebitelka, kdy finanční prostředky potřebovala pro hrazení svých běžných potřeb a splacení předchozích obdobných dluhů, o čemž žalovaná věděla. Žalobkyně žalovanou nikdy nežádala o úvěr pro účely podnikání, nesdělila jí nikdy své IČO, přičemž pokud je ve Smlouvě uvedeno, že daný úvěr byl poskytnut pro „podnikatelské účely“, pak toto bylo zcela účelové, když žalovaná bez vědomí žalobkyně do Smlouvy nepoctivě vypsala IČO žalobkyně, aby vzbudila dojem, že se jednalo o vztah podnikatelů z důvodu, aby se do budoucna vyhnula přezkumu Smlouvy dle zákona o spotřebitelském úvěru, neboť před uzavřením Smlouvy a poskytnutím úvěru nebyla nijak zkoumána úvěruschopnost žalobkyně. Žalobkyně Smlouvu sjednala prostřednictvím vyplnění internetového formuláře, následně ji telefonicky kontaktoval zprostředkovatel činný pro žalovanou pan S., kdy žalobkyně se na výzvu následně dostavila na smlouvenou poštu, kde jí byla předána žalovanou vyhotovená Smlouva, u které pouze žalobkyně úředně ověřila svůj podpis, následně v hotovosti obdržela sjednaný úvěr, resp. částku poníženou o provizi zprostředkovatele, tj. částku 200 000 Kč. Žalobkyně až následně zjistila, že žalovaná je rovněž personálně propojena s dalšími společnostmi, které žalobkyni již dříve poskytly úvěry, tj. se společnostmi COLETTE INVESTMENT s.r.o., IČO 04514181, a PS & JA INVESTMENT s.r.o., IČO 03804356, přičemž všichni tito úvěrující (vůči žalobkyni jednající i osobou M. H., resp. za účasti notářky JUDr. V. H.) byli zcela obeznámeni s tíživou finanční situací žalobkyně, a tuto situaci vůči žalobkyni, jako právnímu laikovi, zneužili. Smlouva byla zjevně uzavřena jako spotřebitelský úvěr a je absolutně neplatná pro rozpor s dobrými mravy i pro rozpor se zákonnými ustanoveními na ochranu spotřebitele, když před jejím uzavřením nebyla nijak zkoumána úvěruschopnost žalobkyně. Žalobkyně na Smlouvu uhradila celkem 382 639 Kč, avšak žalovaná mohla po žalobkyni požadovat pouze uhrazení skutečně poskytnuté částky ve výši 230 000 Kč, tedy výše bezdůvodného obohacení činí 152 639 Kč (382 639-230 000).
3. Žalovaná nárok žalobkyně neuznala s tím, že Smlouva byla uzavřena mezi dvěma podnikateli, neboť žalobkyně ve Smlouvě, kterou opatřila svým úředně ověřeným podpisem, výslovně stvrdila, že „je podnikatelem a že tuto smlouvu uzavírá výlučně v rámci výkonu své podnikatelské činnosti, když veškeré poskytnuté finanční prostředky dle této smlouvy se zavazuje použít pro své podnikání“. Jak vyplývá

z živnostenského rejstříku, žalobkyně je podnikatelkou od 4. 2. 2016, žalobkyně za účelem uzavření Smlouvy předložila své živnostenské oprávnění. Žalované nikdo nesdělil, že žalobkyně poskytnuté finanční prostředky použije za jiným účelem než k podnikání, pokud by žalovaná takovou informaci měla, Smlouvu by neuzavřela. Uzavření Smlouvy žalobkyni zprostředkovala společnost OPS Invest s.r.o., obsah komunikace žalobkyně s tímto zprostředkovatelem tak žalované není znám. Žalobkyně na daný úvěr zaplatila pět splátek a následně jej předčasně doplatila dne 11. 1. 2023, když na základě vyčíslení žalované doplatila zbývající dlužnou částku 343 639 Kč, čímž zároveň celý svůj dluh plynoucí ze Smlouvy uznala. Smlouva tak byla uzavřena platně jako podnikatelský úvěr, a ani Smlouva včetně sjednaných úroků ani v jejím rámci sjednaná smluvní pokuta nejsou v rozporu s dobrými mravy. Nadto žalobkyně v předmětné době obdobné podnikatelské úvěry sjednávala opakovaně, když uzavřela minimálně tři další smlouvy o poskytnutí podnikatelského úvěru se společností COLETTE INVESTMENT s.r.o. a PS & JA INVESTMENT s.r.o.; ze strany žalobkyně by se tak mohlo jednat o úmyslnou snahu uvést věřitele v omyl s trestněprávními následky; takové úmyslné nepoctivé a protiprávní jednání žalobkyně pak nemůže požívat právní ochrany.

4. Soud I. stupně vyšel z nesporných tvrzení, jež vzal za svá skutková zjištění, tedy že mezi žalobkyní jakožto úvěrovanou a žalovanou jakožto úvěrující byla uzavřena Smlouva, na jejímž základě byl žalobkyni poskytnut úvěr ve výši 230 000 Kč, kdy žalobkyně tento žalované zcela uhradila, přičemž na Smlouvu uhradila celkem částku 382 639 Kč. V textu uzavřené Smlouvy byla žalobkyně identifikována mimo jiné uvedením svého IČO a v bodě I. Smlouvy bylo výslovně uvedeno, že žalobkyně Smlouvu uzavírá v rámci výkonu své podnikatelské činnosti a veškeré poskytnuté finanční prostředky použije pro své podnikání. Dále soud I. stupně provedl dokazování listinnými důkazy a účastnickým výsledkem žalobkyně ke sporné otázce, zda byla Smlouva uzavřena v rámci podnikatelské činnosti žalobkyně nebo zda žalobkyně fakticky vystupovala vůči žalované jako spotřebitelka, přičemž z provedených důkazů učinil skutková zjištění uvedená pod body 4 až 10 odůvodnění rozsudku, na něž odvolací soud v zájmu stručnosti odkazuje. Soud I. stupně v tomto směru učinil závěr, že žalobkyně finanční prostředky potřebovala výhradně pro splacení svých předchozích dluhů užitých na potřeby rodiny žalobkyně.
5. Po právní stránce soud I. stupně posoudil věc dle § 2395 a násl., § 2991 o. z. ve spojení s § 86 a 87 zák. č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru (dále jen „SpÚ“), přičemž ve vztahu k základní sporné otázce, zda žalobkyně uzavřela Smlouvu v rámci své podnikatelské činnosti, nebo zda v dané věci jednala vůči žalované jako spotřebitelka, dospěl k závěru, že žalobkyně před a při podpisu Smlouvy vůči žalované vystupovala jako spotřebitelka dle § 419 o. z. Soud I. stupně vyšel zejména z výpovědi žalobkyně, kterou posoudil jako spontánní, věrohodnou a logicky doplňující další listinné důkazy, když před uzavřením Smlouvy po žalobkyni nebyly požadovány žádné informace týkající se jejího podnikání, jejích příjmů či výdajů. Z webové nabídky úvěrů, na něž žalobkyně reagovala, nebylo jakkoli patrné, že by se mělo jednat o úvěry podnikatelské, naopak byly nabízeny půjčky výslovně bez dokládání příjmů cílené na běžné spotřebitele nacházející se ve složité finanční situaci s požadavkem zajištění jejich nemovitostí. Navíc žalované byla tíživá finanční situace žalobkyně před uzavřením Smlouvy známa, jelikož je personálně propojena s dalšími právníckými osobami (COLETTE INVESTMENT s.r.o. a PS & JA INVESTMENT s.r.o.), které žalobkyni již dříve poskytly obdobné úvěry, o čemž svědčí i téměř totožné texty úvěrových smluv, i provedená emailová komunikace, z níž plyne, že ohledně těchto úvěrů s žalobkyní jednali rodinní příslušníci xxx žalované (JUDr. H. a M. H.). Navíc žalobkyně doložila, že podnikatelskou činnost provozovala ve velice omezeném rozsahu a pouze pro svého zaměstnavatele jako vedlejší činnost. Naopak žalovaná neprokázala své tvrzení, že jí žalobkyně měla předložit výpis z živnostenského rejstříku, když k prvnímu ústnímu jednání se nedostavila, a tak se sama zbavila možnosti poučení dle § 118a odst. 1, 3 o. s. ř. o nutnosti doplnit tvrzení a důkazy ohledně toho, jakým způsobem a z jakých zdrojů žalovaná vůbec zjistila a fakticky ověřila,

že úvěr dle Smlouvy byl žalobkyní požadován v souvislosti s její podnikatelskou činností (a jakou konkrétně). Jelikož žalovaná v rozporu s § 86 SpÚ před uzavřením Smlouvy žádným způsobem neposoudila úvěruschopnost žalobkyně, je Smlouva absolutně neplatná dle § 87 SpÚ a žalovaná tak měla právo dle § 87 SpÚ pouze na vrácení poskytnuté jistiny, tudíž žalovaná se dle § 2991 o. z. na úkor žalobkyně bezdůvodně obohatila o částku 152 639 Kč (382 639 – 230 000), žalobkyni pak dle § 1970 vznikl nárok i na úrok z prodlení z částky 152 639 Kč. Výrok o nákladech řízení II byl odůvodněn dle § 142 odst. 1 o. s. ř. Výrok III byl odůvodněn § 2 odst. 3 zák. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, když žalobkyně byla v řízení osvobozena od soudních poplatků v rozsahu 50 %. Výrok o nákladech státu IV byl odůvodněn dle § 148 odst. 1 a § 149 odst. 2 o. s. ř., kdy tyto představují náklady za ustanoveného advokáta.

6. Proti rozsudku podala včasné a přípustné odvolání žalovaná z důvodu dle § 205 odst. 2 písm. c), e) a g) o. s. ř. Namítá porušení práva na spravedlivý proces, když soud I. stupně pochybil, pokud žalované neposkytl poučení dle § 118a odst. 1, 3 o. s. ř. na ústním jednání dne 19. 7. 2024, na němž byl přítomný zástupce žalované, a přesto uzavřel, že žalovaná neunesla břemeno důkazní, o čemž se žalovaná dozvěděla až z písemného vyhotovení rozsudku. Dále namítá nesprávný závěr soudu I. stupně, že žalobkyně Smlouvu uzavřela jako spotřebitelka, v důsledku čehož došlo i k nesprávnému právnímu posouzení celé věci. Žalovaná je toho názoru, že z napadeného rozsudku vyplývá zásadní otázka, zda lze poskytnout právní ochranu dlužníkovi, který prokazatelně a vědomě uváděl vícero věřitelů v omyl a který jak vůči žalované, tak i vůči dalším věřitelům, vystupoval jako osoba disponující živnostenským oprávněním a uzavírající úvěrovou smlouvu za účelem financování svého podnikání, přestože dle svého vyjádření, ve skutečnosti finanční prostředky měl v úmyslu použít na jiné účely. Žalovaná považuje výpověď žalobkyně za ryze účelovou a nevěrohodnou, kdy nelze věřit tomu, že žalobkyně přehlédla, že se jedná o podnikatelský úvěr. Žalobkyně není osobou omezenou ve svéprávnosti, ani osobou pokročilejšího věku či bez vzdělání. Žalobkyně disponovala živnostenským oprávněním 6 let před uzavřením Smlouvy. Proto nelze uvěřit tomu, že žalobkyně v podstatě přehlédla, že se jedná o podnikatelský úvěr, když v textu Smlouvy je uvedeno IČO žalobkyně i výslovné prohlášení, že se jedná o podnikatelský úvěr. Soud I. stupně přesto tuto nevěrohodnou výpověď označil za stěžejní důkaz, aniž by se jakkoli zabýval tím, jak mohla osoba, u níž se ve smyslu § 4 odst. 1 o. z. předpokládá rozum průměrného člověka i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností, opakovaně v průběhu několika let přehlédnout a nevnímat, co je ve smlouvách uvedeno. Soud I. stupně se ani nezabýval tím, jak mohla žalovaná vnímat projev vůle žalobkyně, kdy soud I. stupně ignoroval, že dne 1. 2. 2022 byl žalobkyni na její emailovou adresu zaslán email, jehož přílohou byla vzorová smlouva o úvěru, tudíž žalobkyně 18 dnů před uzavřením Smlouvy disponovala dokumentem ukazujícím na charakter poskytnutého úvěru. Z napadeného rozsudku nevyplývá, jak měla žalovaná zjistit, že žalobkyně nepoptává podnikatelský úvěr, když jí žalobkyně předložila živnostenské oprávnění. V tomto směru poukázala na § 6 a 7 o. z. s tím, že pokud měla žalobkyně jiné záměry, jednala nepoctivě a uvedla žalovanou v omyl a nelze z tohoto jednání těžit. Soud I. stupně porušil zásadu autonomie vůle, když Smlouvu označil jako spotřebitelskou, neboť ze všech relevantních skutečností nelze usuzovat na nic jiného, než že žalovaná mohla jednání žalobkyně před, při a po uzavření Smlouvy vnímat jako jednání projevující vůli získat úvěr na podnikání. Jelikož žalobkyně nejméně dva roky před uzavřením Smlouvy uzavřela minimálně další tři smlouvy o podnikatelském úvěru, domnívá se žalovaná, že žalobkyně jednala dlouhodobě vědomě. Závěr soudu I. stupně, že žalobkyně se nacházela ve finanční tísní, je v podstatě nepřezkoumatelný, přičemž citovala právní závěr Krajského soudu v Brně ze skutkově obdobného případu, v němž úvěrováný uváděl „že se ocitnul v tzv. dluhové pasti, z níž podle jím sdělených informací nebylo úniku, pak odvolací soud nemůže toliko a pouze na základě této skutečnosti dovodit či jakkoli konstruovat příznivější postavení povinného“. Žalovaná navrhla změnu napadeného rozsudku tak, že žaloba se zamítá a žalované se přiznává náhrada nákladů řízení, eventuálně aby byl napadený rozsudek zrušen a věc vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení.

7. Žalobkyně se k odvolání vyjádřila tak, že navrhla potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného s tím, že se plně ztotožnila s odůvodněním rozsudku soudu I. stupně. Nesouhlasí s tím, že napadený rozsudek spočívá na nesprávném právním posouzení a trvá na tom, že žalovaná nesplnila své povinnosti dle SpÚ, když řádně nezkoumala a neposoudila úvěruschopnost žalobkyně. Nesouhlasí ani s procesním pochybením soudu I. stupně, když bylo na žalované, aby požádala o odročení ústního jednání či předložila důkazy po poučení dle § 119a o. s. ř. Žalovaná se snaží přesvědčit odvolací soud o tom, že žalobkyně vše věděla a jelikož má živnostenské oprávnění, tak vystupovala jako podnikatelka. Tato argumentace však s ohledem na průběh předmluvního jednání nemůže obstát a v tomto směru podrobně argumentovala. Běžný spotřebitel mající i živnostenské oprávnění netuší, že by měl být nějaký rozdíl mezi tím, kdy je ve smlouvě označen bydlištěm a datem narození nebo identifikačním číslem a sídlem podnikání, nadto za situace, kdy sídlo a bydliště se shodují. Ve vztahu k nepoctivému jednání to naopak byla sama žalovaná, kdo protiprávní stav a uvedení v omyl vyvolala, neboť zprostředkovatelka žalované věděla o dluzích žalobkyně, přesto jí sama nabídla s žalovanou podnikatelský úvěr, aniž by žalobkyně o něj žádala, sama žalovaná pak předložila smlouvu s prohlášením o podnikatelském účelu, tedy žalobkyni nepoctivě vnutila podnikatelský úvěr, aby vědomě obešla SpÚ. Pokud jde o námitku týkající se vědomého jednání žalobkyně, pak žalobkyně poukázala na to, že žalovaná v řízení tvrdila, že nikdy s žalobkyní nepřišla do kontaktu a nikdy s ní nejednala a popírala spolupráci s p. S., který měl jednat jako zprostředkovatel za žalobkyně, což bylo v řízení vyvráceno.
8. Proti usnesení ze dne 19. 8. 2024 podala včasné a přípustné odvolání žalovaná z důvodu dle § 205 odst. 2 písm. c), e) a g) o. s. ř. Podáním ze dne 25. 9. 2024 vzala žalovaná své odvolání proti výše uvedenému usnesení zpět. Odvolací soud proto postupoval dle § 207 odst. 2 o. s. ř. a výrokem I tohoto rozsudku zastavil odvolací řízení o odvolání žalované proti usnesení ze dne 19. 8. 2024. Dle § 222 odst. 1 o. s. ř. jestliže odvolatel vezme odvolání zpět, právní moc napadeného rozhodnutí nastane, jako kdyby k podání odvolání nedošlo.
9. Odvolací soud přezkoumal z podnětu včasného a přípustného odvolání napadený rozsudek včetně předcházejícího řízení podle § 212 a § 212a odst. 1, 5 o. s. ř., v souladu s § 213 odst. 2 o. s. ř. zčásti zopakoval dokazování a v souladu s § 213 odst. 4 o. s. ř. doplnil dokazování a poté dospěl k závěru, že odvolání je nedůvodné.
10. Smlouvou o úvěru uzavřenou mezi žalobkyní a COLE'TTE INVESTMENT s. r. o. ze dne 16. 10. 2019 má odvolací soud nad rámec skutkových zjištění učiněných soudem I. stupně za prokázané, že žalobkyni byl poskytnut v hotovosti před podpisem této smlouvy úvěr ve výši 180 000 Kč, když žalobkyně se zavázala tento splácet v pravidelných 72měsíčních splátkách ve výši 6 000 Kč s tím, že první splátka úvěru je splatná dne 20. 11. 2019. Zprostředkovatelem úvěrující byla Ing. D. P..
11. Smlouvou o úvěru uzavřenou mezi žalobkyní a PS & JA INVESTMENT s.r.o. má odvolací soud nad rámec skutkových zjištění učiněných soudem I. stupně za prokázané, že tato byla uzavřena dne 5. 2. 2020, žalobkyni byl v hotovosti před podpisem smlouvy poskytnut úvěr ve výši 70 000 Kč s tím, že žalobkyně splní svůj závazek uhradit úroky a jistinu tím, že poukáže na č. ú. xxx celkem částku 135 900 Kč v 60pravidelným měsíčních splátkách ve výši 2 265 Kč s tím, že první splátka bude splatná k 20. 2. 2020.
12. Emailem ze dne 19. 2. 2020 má odvolací soud za prokázané, že M. H. (z adresy xxx) sdělil žalobkyni, že „vše“ řešil s investorem a nabídl žalobkyni 3 hlavní varianty řešení problému: 1) žalobkyně bude úvěr dále pravidelně splácet, i kdyby se znovu zpozdlila s platbami, společnost ji nechá splácet, když standardně odesílá exekuční návrhy, pokud někdo dluží 3 a více splátek, několikátýdenní prodlení ničemu nevadí; 2) předčasné doplacení úvěru dle vyčíslení, které žalobkyni předchozí den poslal a poté by se vymazalo soudcovské zástavní právo; 3) poskytnutí dalšího úvěru ve výši 80 000 Kč se

splátkou 2 800 Kč měsíčně na 6 let, investor by souhlasil s ponížením splátky z 3 000 Kč na 2 800 Kč za předpokladu, že by se oba 2 úvěry zajistily smluvním zástavním právem, po jehož zápisu do katastru nemovitostí by investor nechal vymazat soudcovské zástavní právo.

13. Smlouvou o úvěru uzavřenou mezi žalobkyní a COLETTE INVESTMENT s. r. o. ze dne 11. 3. 2020 má odvolací soud nad rámec skutkových zjištění učiněných soudem I. stupně za prokázané, že žalobkyni byl poskytnut v hotovosti před podpisem smlouvy úvěr ve výši 96 000 Kč, když žalobkyně se zavázala tento splácet v pravidelných 72měsíčních splátkách ve výši 2 800 Kč s tím, že první splátka úvěru je splatná dne 25. 4. 2020. Zprostředkovatelem úvěrující byla Ing. D. P..
14. Výpisem z účtu žalobkyně ze dne 3. 4. 2020 má odvolací soud za prokázané, že žalobkyně dne 19. 3. 2020 uhradila částku 50 000 Kč na účet specifikovaný ve shora uvedené smlouvě o úvěru uzavřené s PS & JA INVESTMENT s.r.o. (č. ú. xxx).
15. Emailem ze dne 25. 5. 2020 má odvolací soud za prokázané, že M. H. (z adresy xxx) zaslal žalobkyni email s předmětem „změna úvěrových smluv“, v němž sdělil žalobkyni, že jí v příloze zasílá nové znění smluv o úvěru a 2 nové plné moci s tím, že tato smluvní dokumentace zohledňuje odklad splátek o 6 měsíců dle zákona č. 177/2020 Sb. s tím, že dokumenty s ověřenými podpisy má zaslat na uvedenou adresu JUDr. V. H., když jednatelek COLLETE INVESTMENT s.r.o. nové smlouvy podepíše až poté, co budou na účet společnosti dodatečně připsány splátky za duben v celkové výši 8 800 Kč. Dále požádal o úhradu těchto splátek, tak aby mohla být podepsána dohoda o novaci s tím, že za opožděné uhrazení dubnových splátek jí společnost nebude účtovat žádné penále ani úroky z prodlení.
16. Emailem ze dne 22. 8. 2022 má odvolací soud za prokázané, že žalobkyně se emailem s předmětem „závazky k doplacení“ obrátila na p. M. D. s tím, že v emailu uvedla seznam svých závazků, jež chce doplatit, přičemž v seznamu závazků uvedla „P. H. (půjčeno 230 000 Kč, zapláceno 39 000 Kč)“, přičemž seznam obsahuje 12 dalších subjektů včetně vyčíslení závazků žalobkyně.
17. Emailovou komunikací ze dne 15. 2. 2023 má odvolací soud za prokázané, že žalobkyně nejprve emailem s předmětem „Re: kvitance od MONTY INVEST s.r.o.“ zasláným na adresu xxx požádala p. H. o potvrzení, ke kterému dni a v jaké výši obdrželi platbu k jejímu úvěru, přičemž M. H. téhož dne žalobkyni emailem sdělil, že dlužná částka ve výši 343 639 Kč byla připsána na účet žalobkyně 11. 1. 2023.
18. Ze společného výpisu Bankovního a Nebankovního registru klientských informací ze dne 3. 8. 2022 má odvolací soud za prokázané, že žalobkyně je hodnocena jako velmi rizikový klient, kdy má k datu vyhotovení evidováno 5 existujících půjček, 1 existující kontokorent a debet na běžném účtu, 2 existující karty a revolvingové úvěry s tím, že dále bylo mnoho jejich žádostí odmítnuto.
19. Z odůvodnění usnesení Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 30. 5. 2024, č. j. 17 EXE 1048/2023-181, má odvolací soud za prokázané, že výše uvedený soud měl mimo jiné za zjištěné, že dne 3. 3. 2021 uzavřela žalobkyně a M. D. smlouvu o zápůjčce, jejímž předmětem bylo přenechání finančních prostředků v celkové výši 700 000 Kč s úrokem 1,3% p. m. z dlužné částky, s tím, že částka 150 375 Kč bude poskytnuta bankovním převodem na účet žalobkyně, částka 399 625 Kč bankovním převodem za účelem úhrady závazku žalobkyně vůči COLLETE INVESTMENT s.r.o. Dále měl výše uvedený soud za zjištěné, že žalobkyně uzavřela s M. D. smlouvu o zápůjčce dne 5. 5. 2021, na základě níž byla žalobkyni při podpisu přenechána zápůjčka ve výši 150 000 Kč, dne 28. 11. 2021 uzavřela žalobkyně s M. Š. smlouvu o úvěru, na základě níž měly být žalobkyni za podmínek uvedených ve smlouvě (notářský zápis se svolením

k vykonatelnosti a návrh na vklad zástavního práva) poskytnuty peněžní prostředky ve výši 1 200 000 Kč, kdy úrok byl stanoven pevnou částkou ve výši 828 000 Kč.

20. Odvolací soud napravit procesní pochybení soudu I. stupně a poskytl žalované na ústním jednání dne 27. 11. 2024 poučení dle § 118a odst. 1, 3 o. s. ř., aby ve lhůtě 7 dnů doplnila skutková tvrzení, z nichž bude zřejmé, kdy, jakým způsobem a komu konkrétně v rámci žalované předložila žalobkyně své živnostenské oprávnění, dále aby doplnila skutková tvrzení, z nichž bude zřejmé, zda, kdy a jakým konkrétním způsobem sdělila žalobkyně před podpisem Smlouvy žalované, na co finanční prostředky použije, tj. účel úvěru a dále aby doplnila, zda, kdy a jaké konkrétní informace žalovaná po žalobkyni v souvislosti s žalovanou tvrzeným účelem úvěru – podnikatelským záměrem požadovala a zda, kdy a jakým způsobem jí žalobkyně tyto informace poskytla a k prokázání doplněných tvrzení, aby označila důkazy včetně poučení o následcích nevyhovění výzvy v podobě neunesení břemene tvrzení a důkazního břemene.
21. Na výše uvedené poučení reagovala žalovaná podáním doručeným odvolacímu soudu dne 4. 12. 2024 tak, že zopakovala, že se samotného uzavírání Smlouvy osobně neúčastnila a s žalobkyní nejednala. Smlouva byla uzavřena za účasti zprostředkovatele M. S., jehož svědecký výslech navrhla s tím, že veškeré informace týkající se osoby žalobkyně stejně jako účelu, pro který měl být úvěr poskytnut, byly žalované sděleny prostřednictvím zprostředkovatele, jehož prostřednictvím žalovaná obdržela i živnostenské oprávnění žalobkyně. K žalované se ve vztahu k úvěru dostala pouze poptávka úvěru na konkrétní částku a vzhledem ke skutečnosti, že žalovaná poskytuje pouze podnikatelské úvěry, neměla důvod pochybovat o účelu úvěru a záměry žalobkyně, pro které si finance půjčuje, nezkoumala, což ani nebyla povinna.
22. Z výsledku svědka M. S. odvolací soud zjistil následující. Svědek má s žalovanou uzavřenou smlouvu o spolupráci, obsahem smlouvy je tzv. dohazování zájemců o podnikatelské úvěry, svědek zprostředkovává úvěry pro různé subjekty, spolupracuje i se společností COLLETE INVESTMENT s.r.o. Svědek zprostředkoval uzavření Smlouvy mezi účastníky, zastupoval žalovanou. O majetkových poměrech žalobkyně mu nebylo známo nic, nic mu neřekla. Žalobkyně někde vyplnila žádost o úvěr, nikoli u svědka, toto bylo od tehdejší vázané zástupkyně p. J., která v rámci marketingu zasílá sms zprávy s nabídkou úvěru, a poté jsou kontakty na zájemce o úvěry prodávány jako tzv. leady. Svědek si myslí, že zprostředkoval pro žalobkyni 2 úvěry, není si však jistý. Prvotně žalobkyni nabízel spotřebitelský úvěr, poté co žalobkyně sdělila, že má další příjem z podnikání, jí byl nabídnut podnikatelský úvěr. Svědek si nepamatuje, v jakém oboru žalobkyně podniká, žalobkyně nedoložila daňové přiznání, toto však svědek nepožaduje. Ohledně finančních otázek týkajících se podnikání žalobkyně svědek uvedl, že mu žalobkyně sdělila, že má z podnikání čistý příjem 25 tis. Kč měsíčně. O podnikatelském plánu žalobkyně ničeho nevěděl, nevybavuje si, zda mu žalobkyně sdělila, na co finanční prostředky potřebuje. Žalobkyně svědkovi nepředala své živnostenské oprávnění, toto si „stahují“ sami. Svědkovi nebylo známo, kolik jiných úvěrů žalobkyně měla. Svědek zná p. D., s ním nespupracuje, neboť „to“ nedělá moc dobře, p. H. zná, ale nikdy se s ní nesetkal, p. P. zná, v minulosti mu dělala nadřizenou ve společnosti Proficredit, tyto osoby se v roce 2022 pohybovaly v oblasti poskytování úvěrů. Za rok měl svědek 100 až 150 klientů, díval se pro připomenutí do emailové komunikace, ví, že s žalobkyní osobně na poště podepisoval Smlouvu. Žalobkyně mu dala plnou moc k sepsu notářského zápisu o svolení k přímé vykonatelnosti, toto se týkalo Smlouvy, je možné, že notářkou byla JUDr. H., bez sepsání tohoto notářského zápisu by úvěr nebyl poskytnut. Smlouvy o úvěru vyhotovuje zástupce společnosti pan H., ten je svědkovi (a jiným) posílá do emailu, v roce 2022 se klientovi poslal vzor smlouvy o úvěru, poté se klientovi volalo a vysvětlil se obsah smlouvy včetně případných změn, resp. údaje, které nebyly ve vzoru uvedeny, tj. částka úvěru, úrok, provize. Ve vzoru nebyla uvedena částka úvěru, po představení vzoru návrhu Smlouvy obsahující údaj o výši úvěru (230 000 Kč), svědek uvedl, že zřejmě se již s žalobkyní dohodl na částce úvěru. K dotazu, proč v návrhu Smlouvy není uvedeno

jméno žalobkyně, svědek uvedl, že zřejmě se s tím asistentka nechtěla vypisovat, k dotazu, proč je v návrhu Smlouvy uvedeno číslo účtu ačkoli klient není identifikován, svědek uvedl, že je to možná chyba. Zda se změnil způsob předání peněz, svědek neví. Po předložení uzavřené Smlouvy, jež obsahuje změnu ohledně předání peněz v hotovosti, svědek uvedl, že si nevybavuje, zda s žalobkyní tuto změnu projednal, ale žalobkyně se vším souhlasila, vše si vysvětlili. Svědek se před uzavřením smlouvy o úvěru ptá, zda klienti mají úvěry, insolventi, exekuci a toto si pak posuzuje p. H., ten se podívá do centrální evidence exekucí. Svědek zná M. H., s tímto komunikuje, p. H. zasílá identifikační údaje o žadatelích o úvěru, ten mu následně sdělí výši částky úvěru a výši splátek, tak to bylo i u žalobkyně, jinak s ním o žalobkyni před uzavřením Smlouvy nehovořil. Provizi platí klient, o to má navýšený úvěr, nikoli žalovaná, úroky se počítají z částky 230 000 Kč. Před uzavřením Smlouvy s žalobkyní za žalovanou jednal pouze svědek. K dotazu právního zástupce žalované svědek uvedl, že žalobkyni četl znění Smlouvy a žalobkyně si ji na poště sama procházela. Svědek jako zprostředkovatel neví, proč ve Smlouvě není uvedeno sídlo, údaj o IČO doplnil p. H., svědek kromě jména a data narození žalobkyně žalované o žalobkyni sdělil, jakou částku žalobkyně poptává, že má příjem ze zaměstnání a z podnikání, výplatní pásku, daňové přiznání ani živnostenské oprávnění mu žalobkyně nepředložila.

23. Výše uvedené důkazy hodnotil odvolací soud v souladu s § 132 o. s. ř., a to jednotlivě i ve vzájemné souvislosti se všemi v řízení provedenými důkazy, přičemž přihlížel ke všemu, co v řízení vyšlo najevo. Pokud jde o listinné důkazy provedené odvolacím soudem, tyto odvolací soud považuje za pravé, zcela věrohodné, ostatně jejich nevěrohodnost nenamítali ani účastníci řízení. Pokud jde o svědeckou výpověď svědka S., pak tuto odvolací soud považuje za věrohodnou pouze částečně, a to i s ohledem na rozpory v rámci výpovědi tohoto svědka. Odvolací soud nepovažuje za věrohodnou tu část výpovědi, v níž svědek uváděl, že žalobkyni prvotně nabízel spotřebitelský úvěr a teprve poté, co mu sdělila, že má příjem z podnikání (ve výši 25 tisíc Kč čistého), jí nabízel podnikatelský úvěr. Tato část výpovědi je zcela nevěrohodná za situace, kdy sám svědek potvrdil, že již v minulosti pro žalobkyni zprostředkoval úvěr se společností COLLETE INVESTMENT s.r.o., tedy svědek již na počátku jednání s žalobkyní ohledně Smlouvy dobře věděl, že žalobkyně má živnostenské oprávnění. Nadto v rozporu s výše uvedeným tvrzením nelze přehlédnout, že svědek na počátku výpovědi spontánně uvedl, že mu o majetkových poměrech žalobkyně nebylo ničeho známo, že mu žalobkyně nic neřekla. Dále při hodnocení této části výpovědi nelze odhlédnout ani od personálního propojení prostřednictvím osoby M. H., který byl v rozhodné době i v kontaktu se svědkem S., a který s žalobkyní v minulosti fakticky jednal ohledně úvěrů od společnosti COLLETE INVESTMENT s.r.o., jenž zároveň dobře věděl o finanční nouzi, resp. dluhové spirále žalobkyně, jak prokazují emaily ze dne 25. 5. 2020 či 19. 2. 2020, a který následně jednal i ohledně úvěru ze Smlouvy, jak prokazuje email ze dne 15. 2. 2023. Dále odvolací soud nepovažoval za autentickou a věrohodnou tu část výpovědi, v níž svědek S. uváděl, jak podrobně s žalobkyní probíral a vysvětloval jednotlivá ujednání Smlouvy včetně tvrzení o předčítání Smlouvy ze strany svědka, když v této části výpovědi byla patrná snaha svědka ukázat se v tzv. lepším světle, což jasně dokresluje fakt, že poté, co byl následně dotázán, zda se žalobkyní před podpisem Smlouvy projednal změnu ohledně způsobu poskytnutí peněz, svědek odpověděl, že toto si již nepamatuje, ale že žalobkyně se vším souhlasila. Naopak z výpovědi svědka má odvolací soud za prokázané, že svědek fakticky nevěděl ničeho o podnikání žalobkyně, když nedokázal ani uvést, v jakém oboru měla žalobkyně v rozhodném období podnikat ani nevěděl ničeho o podnikatelském plánu (záměrech) žalobkyně. S výše uvedeným je pak v souladu ta část výpovědi svědka, v níž potvrdil, že žalované ohledně žalobkyně před uzavřením Smlouvy sdělil pouze identifikační údaje (jméno, datum narození, nikoli však IČO), výši částky, jíž žalobkyně požaduje, a obecný údaj, že má příjem ze zaměstnání a z podnikání. S touto autentickou a věrohodnou částí výpovědi svědka S. pak koresponduje fakt, že svědek potvrdil, že žalované nepředal živnostenské oprávnění žalobkyně, výplatní pásku žalobkyně či daňové přiznání žalobkyně. Touto částí výpovědi tak bylo prokázáno tvrzení žalobkyně, že žalované nepředala živnostenské oprávnění, a naopak

vyvráceno tvrzení žalované (učiněné po poučení dle § 118a o. s. ř. v podání doručeném odvolacímu soudu dne 4. 12. 2024), že žalovaná obdržela živnostenské oprávnění žalobkyně prostřednictvím svědka S..

24. Odvolací soud dále zamítl důkazní návrhy označené žalovanou v podání ze dne 17. 12. 2024 (výpis z obchodního rejstříku ke společnostem specifikovaným v tomto podání) a ze dne 7. 2. 2025 (email s „lead“ z 31. 1. 2022, příloha emailu ze dne 10. 2. 2022 a emailová komunikace mezi zprostředkovatelem a žalobkyní), když tyto důkazní návrhy byly jednak učiněny až po uplynutí lhůty poskytnuté odvolacím soudem žalované v souvislosti s poučením dle § 118a o. s. ř., nadto těmito měla být prokázána jiná tvrzení, než ke kterým bylo žalované poskytnuto poučení dle § 118a o. s. ř., tudíž s ohledem na princip neúplné apelace odvolacího řízení je měla žalovaná uplatnit (označit) před rozhodnutím soudu I. stupně, kdy byla řádně poučena dle § 119a o. s. ř. Navíc výše uvedené důkazy shledával odvolací soud i nadbytečným s ohledem na níže uvedený právní závěr, kdy tyto by nemohly mít vliv na věcnou stránku rozhodnutí v dané věci.
25. Po doplněném dokazování lze konstatovat, že soud I. stupně správně zjistil skutkový stav věci a po právní stránce věc správně posoudil. V daném případě záleží rozhodnutí věci na sporné otázce týkající se (ne)platnosti Smlouvy, když mezi účastníky bylo sporné, zda byla Smlouva uzavřena v rámci podnikatelské činnosti žalobkyně, tedy jako podnikatelský úvěr, nebo zda žalobkyně jednala jako spotřebitelka, v důsledku čehož se na daný smluvní vztah vztahují kogentní ustanovení SpÚ. Při posuzování charakteru úvěru soud I. stupně správně poukázal na konstantní judikaturu Ústavního a Nejvyššího soudu, když v tomto směru odvolací soud opětovně cituje rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2021, sp. zn. II. ÚS 1176/21, v němž Ústavní soud dospěl k následujícím právním závěrům: *„Obecné soudy shodně uzavřely, že mezi stranami sjednaná revolvingová zápůjčka ve výši 90 000 Kč byla uzavřena mezi stěžovatelkou, jakožto podnikatelem, a žalovaným, jakožto spotřebitelem. Pro takové určení není relevantní výslovně ujednaná smluvní identifikace stran (srov. rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1930/11, rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Odo 1196/2003, sp. zn. 28 Cdo 3249/2017), ale je třeba zkoumat faktický stav věci. Je tedy podstatné odlišit, zda podnikající fyzická osoba jedná coby podnikatel v rámci své podnikatelské činnosti, nebo jedná jako fyzická osoba mimo rámec svého podnikání. Z toho vyplývá, že i osoba s živnostenským oprávněním může vystupovat v konkrétním vztahu také jako spotřebitel, pokud jedná mimo rámec své podnikatelské činnosti. Jak správně konstatoval odvolací soud, souvislost půjčovaných prostředků s podnikáním nelze prokazovat jen tak, že je ve smlouvě uveden údaj o sídle a identifikačním čísle podnikatele, ani tím, že smlouva "skrytě" obsahuje ve formulářových ustanoveních blíže neurčené označení "podnikatelské účely". Pro určení, zda se jedná o podnikatelský či spotřebitelský charakter vztahu tak je třeba vycházet ze všech podstatných okolností, z nichž by bylo zřejmé, že se při vzniku závazkového vztahu týkají podnikatelské činnosti (viz body 20. - 22. rozsudku soudu prvního stupně, body 22. - 27. rozsudku soudu odvolacího). V řízení před obecnými soudy bylo prokázáno, že žalovaný chtěl uvedenou zápůjčkou řešit nepříznivou finanční situaci a chtěl těmito prostředky uhradit dva spotřebitelské úvěry, které čerpal pro osobní a rodinné účely, nikoli pro účely podnikání (viz bod 14. rozsudku odvolacího soudu). Závěry obecných soudů, týkající se aplikace právní úpravy spotřebitelských smluv na projednávanou věc, považuje Ústavní soud za ústavně konformní.“* Z výše uvedeného je tak zřejmé, že pro určení charakteru Smlouvy není relevantní ve Smlouvě obsažená identifikace stran (uvedeno IČO žalobkyně) a obecné (blíže neurčené) prohlášení o užití finančních prostředků pro podnikatelský účel, nýbrž bylo třeba zkoumat faktický stav věci, tedy zda žalobkyně jakožto podnikající fyzická osoba jednala při uzavírání Smlouvy coby podnikatel v rámci své podnikatelské činnosti, a zda zde byla skutečná souvislost půjčovaných finančních prostředků s podnikáním žalobkyně. Pro charakter vztahu je zásadní vycházet ze všech podstatných okolností, z nichž by bylo zřejmé, že se při vzniku závazkového vztahu týká podnikatelské činnosti.
26. V tomto směru tak bylo žalované poskytnuto poučení dle § 118a odst. 1, 3 o. s. ř., aby doplnila rozhodné skutečnosti, z nichž by vyplýval podnikatelský charakter Smlouvy, tj. provázanost poskytnutí finančních prostředků s podnikáním žalobkyně, žalovaná však v tomto směru neunesla

již ani břemeno tvrzení, natož břemeno důkazní. Žalovaná totiž ani neuvedla, jaké informace po žalobkyni v souvislosti s deklarovaným účelem úvěru požadovala, naopak v podání doručeném odvolacímu soudu dne 4. 12. 2024 fakticky potvrdila, že Smlouvu uzavřela za situace, kdy žalované byl znám pouze požadavek ohledně částky úvěru (viz podání žalované „...Účel úvěru byl při uzavírání smlouvy sdělován ze strany žalobkyně rovněž zprostředkovateli úvěru, přičemž k žalované se dostala pouze poptávka úvěru na konkrétní částku“). Navíc výsledkem svědka S. bylo vyvráceno tvrzení žalované o tom, že žalobkyně poskytla žalované své živnostenské oprávnění či sdělila údaj o svém IČO. Tedy žalovaná ačkoli ve smluvním vztahu vystupuje jako profesionál se před uzavřením Smlouvy vůbec nezabývala tím, na co chce (konkrétní podnikatelský účel) žalobkyně finanční prostředky použít, o čemž svědčí i to, že si vůbec nezjišťovala základní finanční údaje o stavu podnikání žalobkyně. Lze tedy uzavřít, že v řízení neunesla břemeno tvrzení a břemeno důkazní ohledně toho, že žalobkyně při uzavírání Smlouvy vystupovala jako podnikatelka. Naopak výpovědi žalobkyně ve spojení s listinnými důkazy (emailovou komunikací, pracovní smlouvou ve znění dodatku č. 1, mandátní smlouvou a přiznáním k dani z příjmů fyzických osob) bylo prokázáno, že žalobkyně potřebovala finanční prostředky ze Smlouvy za účelem úhrady předchozích úvěrů a pro potřeby své rodiny a nikoli pro podnikání, jež provozovala, jak správně podotkl soud I. stupně pouze ve velmi omezeném rozsahu a pouze pro potřeby svého zaměstnavatele.

27. Pokud jde o odvolací námitku žalované, že žalovaná nemohla zjistit, že žalobkyně nepoptává podnikatelský úvěr a že žalobkyně jednala nepoctivě, když vystupovala jako osoba disponující živnostenským oprávněním, pak výše uvedené námitky považuje odvolací soud za účelové a provedeným dokazováním vyvrácené. Je zcela absurdní, že se žalovaná brání tím, že nemohla zjistit, že žalobkyně nepoptává podnikatelský úvěr, za situace, kdy žalovaná poskytla žalobkyni finanční prostředky, aniž by si zjišťovala alespoň základní informace o stavu podnikání žalobkyně či cokoli v tomto směru požadovala doložit, přestože žalovaná vystupuje jako profesionál, kdy poskytování úvěrů je předmětem její činnosti. Navíc v řízení bylo prokázáno, že žalované byla známa nepříznivá finanční situace žalobkyně, kdy tato potřebovala získávat finanční prostředky za účelem úhrady předchozích úvěrů, z nichž rovněž finanční prostředky potřebovala pro potřeby své rodiny. Za žalovanou i za společnost COLLETE INVESTMENT s.r.o. totiž ohledně poskytnutí a splacení úvěrů jednal M. H., který je zároveň bratrem jednatele žalované, přičemž tento byl obeznámen s výše uvedenou finanční situací žalobkyně, neboť již v roce 2020 řešil s žalobkyní nepříznivou finanční situaci a problémy se splácením jiných úvěrů, přičemž sám jí jako jednu z variant nabízel uzavření další úvěrové smlouvy, a to právě za účelem splacení předchozího úvěru. Za účelovou lze považovat i námitku žalované týkající se nevěrohodnosti výpovědi žalobkyně. Výpověď žalobkyně korespondovala s listinnými důkazy, zejména emailovou korespondencí, z níž vyplývá právě vědomost žalované, resp. za ni jednajícího M. H. o finanční situaci žalobkyně. Konečně nedůvodná je i námitka, že žalobkyně chtěla ze svého nepoctivého jednání těžit, když dle odvolacího soudu je tomu právě naopak. V tomto směru lze odkázat na právní teorii, např. na SLANINA, Jan, JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel, WACHTLOVÁ, Lucie, FLÍDR, Jan. § 86 [Posouzení úvěruschopnosti spotřebitele]. In: SLANINA, Jan, JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel, WACHTLOVÁ, Lucie, FLÍDR, Jan. Zákon o spotřebitelském úvěru. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 426, marg. č. 1.: „Primárním chráněným zájmem podle SpotřÚ je ochrana spotřebitele před neodpovědným poskytnutím úvěru, které by vedlo k jeho insolvenčnímu následku, a to jak ekonomickými v podobě ztráty majetku, tak společenskými v podobě společenské stigmatizace. Jakkoliv je tento chráněný zájem odlišný od primárního chráněného zájmu v případě BankZ, tj. ochrany prostředků vkladatelů, v konečném důsledku je cíl tentýž: zajistit, aby věřitel předcházel vzniku nesplacených pohledávek za spotřebiteli. Zároveň však zákon chrání i zodpovědné poskytovatele před tím, aby jejich pohledávky byly rozředovány tím, že bude spotřebitel nucen bradit i další závazky, na jejichž úhradu již nemá prostředky. Konečně je chráněn i celospolečenský zájem na minimalizaci negativních jevů spojených s insolvenčními spotřebiteli, tedy exekuce, ztráta motivace k výdělečné činnosti, ztráta daňových příjmů státu a naopak nárůst výdajů na sociální dávky.“ Zjednodušeně řečeno, ust. § 86 SpÚ má chránit spotřebitele před roztáčením dluhové spirály,

kteřou lze jednoznačně považovat za negativní společenský jev, která rozhodně není v zájmu a ve prospěch spotřebitelů, a z tohoto důvodu byla poskytovatelům úvěru jakožto podnikatelům (profesionálům) zákonem uložena povinnost zkoumat úvěruschopnost žadatele. Porušení této povinnosti, kterou se někteří podnikatelé poskytující úvěry snaží obejít tím, že do smlouvy vloží vágní ustanovení o podnikatelském účelu úvěru, pak má za následek neplatnost takové úvěrové smlouvy dle § 87 SpÚ.

28. Jelikož žalovaná neunesla důkazní břemeno ve vztahu ke svému tvrzení, že žalobkyně při uzavírání Smlouvy vystupovala jako podnikatelka, když ohledně provázanosti poskytnutí finančních prostředků s podnikáním žalobkyně neunesla ani břemeno tvrzení, je závěr soudu I. stupně ohledně neplatnosti Smlouvy dle § 87 SpÚ pro porušení povinnosti posoudit úvěruschopnost žalobkyně dle § 86 SpÚ zcela správný, neboť se jednalo o spotřebitelský smluvní vztah a žalovaná tak měla nárok na vrácení pouze půjčené jistiny, tedy částky 230 000 Kč. V případě částky 152 639 Kč tak jde o důvodný nárok žalobkyně z titulu bezdůvodného obohacení dle § 2991 o. z.
29. S ohledem na shora uvedené odvolací soud postupoval dle § 219 o. s. ř. a rozsudek jako věcně správný potvrdil, když věcně správným shledal i akcesorické výroky, přičemž v případě výroku IV napadeného rozsudku tak odvolací soud učinil ve správném znění (opravil nesprávné označení soudu, na jehož účet je žalovaná povinna zaplatit náhradu nákladů řízení).
30. S ohledem na skutečnost, že žalobkyni, jež byla v odvolacím řízení zcela úspěšná, byl v řízení ustanoven advokát, je žalovaná povinna dle § 148 odst. 1 a § 149 odst. 2 o. s. ř. zaplatit státu náhradu nákladů spočívající v odměně ustanoveného advokáta žalobkyně ve výši 30 453,47 Kč, jež byla ustanovenému zástupci určena usnesením odvolacího soudu ze dne 5. 3. 2025. O lhůtě k plnění bylo rozhodnuto dle § 211 a § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání za podmínek uvedených v ust. § 237 o. s. ř., a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 5.

Praha 24. února 2025

JUDr. Jitka Denemarková v. r.
předsedkyně senátu